

MAPOVÁNÍ INTERPERSONÁLNÍHO CHOVÁNÍ U PARTNERSKÝCH DVOJIC

Práce je zaměřena na mapování rozdílnosti povah dvou osob v rámci partnerského vztahu; práce je rozdělena na teoretickou a mnohem delší praktickou část.

Hned v úvodu práce nám autorka představuje cíl své práce a tři otázky, na které se chce zaměřovat. Otázka č. 3 je formulována nepřesně a může být značně zavádějící (předpokládám, že je to užitím času přítomného). V teoretické části jsou představeny koncepce interpersonálního chování dalších autorů, což přispívá k větší plasticitě pohledu na danou problematiku. Postrádám ale zdůvodnění, proč autorka volila právě pojetí T. Learyho. Při popisu dotazníku ICL se autorka dopouští chyby, když zaměňuje testovací sešit za záznamový arch. Na tento nedostatek jsem autorku upozorňovala již ve svém oponentském posudku metodologické práce ke zkoušce ze společenských věd, nechápu, že jej ve své bakalářské práci nenapravila. Stejně tak by měla striktně rozlišovat mezi „oktany“ a „oktanty“.

V úvodní kapitole praktické části autorka uvádí, že cílem práce je „zmapování situace v daném konkrétním páru“ (s. 24). Tato formulace je opět nepřesná, mnohoznačná (dosadit by se zde mohlo prakticky cokoliv).

Pro účely výzkumu bylo vybráno 10 párů, kladně hodnotím kritérium délky vztahu (kvůli možnému zkreslení ve smyslu idealizace partnera na počátku vztahu atd.). Výzkumný vzorek je i poměrně homogenní z hlediska věku – zde by možná stálo za zmínku, že vzhledem k tomuto faktu se tyto partnerské páry pravděpodobně potýkají s problémy charakteristickými pro danou věkovou skupinu (řešení bydlení, zakládání rodiny atd.), a existence těchto problémů a způsob jejich řešení může mít vliv i na interpersonální chování.

Pro zachování odstupů (neboť zkoumané partnerské páry autorka osobně zná) autorka volí pro první fázi výzkumu skrytí identity dotyčných dvojic pomocí geometrických značek. Tento postup mi není zcela jasný – autorka bude počítat kladné odpovědi v testu (pro získání hrubých skóre) a nerozumím tomu, jak by v této fázi z její strany mohlo dojít ke zkreslení výsledků. Pro lepší představu bych uvítala, kdyby se k tomuto autorka vyjádřila během obhajoby. Další nejasnosti mám kolem toho, jak chce autorka odpovědi z rozhovoru „začlenit do dotazníků“ (s.25) – zřejmě jde o nepřesnou formulaci. V textu je zmíněno, že proběhne anonymní dotazníkové šetření, rozhovory a teprve potom bude autorka vyhodnocovat dotazníky (s. 25), o několik stránek později (s. 27) čtu, že autorka po párech chtěla komentáře k výsledkům dotazníků – dělala tedy rozhovor dvakrát?? Jistě by nebylo na škodu popsat podrobně metody sběru dat v kontextu daného výzkumu v samostatné kapitole. Stejně tak jsem se v praktické části práce nedozvěděla, k čemu má onen rozhovor vlastně sloužit, zda bude strukturovaný atd..

Toto téma je velmi složité a obsáhlé, dalo by se například velice dlouze diskutovat nad výsledky v dotazníku, nad tím, co všechno je mohlo ovlivnit (zkušenosti z předchozích vztahů, vliv výchovy, rozdílný styl interpersonální percepce, aktuální citové vyladění vůči partnerovi atd. atd.), ale to by zdaleka přesahovalo rámec bakalářské práce. Tudíž oceňuji to, že autorka si kladla střízlivé a reálné cíle a nepouštěla se coby laik do hlubších psychologických analýz samotných výsledků, ani vztahů jednotlivých párů. Velmi zdařilé je zpracování výsledků, uvedení grafů a jejich následný výklad, který

je velmi čtivý a srozumitelný (jen drobná poznámka – pro lepší přehlednost a srovnání bych uvítala uvedení grafů „já – reál“ a „já – ideál“ , „ona – reál“ a „ona – ideál“ atd. vedle sebe). Ve svém komentáři se autorka také hlouběji zamýšlí nad konkrétními výsledky se snahou je zasadit do celkového kontextu, což chválím. Pod komentářem autorky jsou také uvedeny některé reakce daného páru na příslušné výsledky.

V kapitole Diskuze se autorka zaměřuje hlavně na reakce jednotlivých párů, na to, jaké měly z výzkumu pocity. Domnívám se, že by nebylo od věci více se vyjádřit k samotným výsledkům dotazníků, potažmo i výstupům z rozhovoru – jsem si vědoma, že cílem práce nebylo zobecnění získaných výsledků – nicméně uvítala bych zmínku o tom, zda autorka pozorovala u párů některé pravidelnosti či ne, či zda jí během výzkumu vyvstaly další otázky a třeba i zmínku o tom, že u dotazníků tohoto typu, kdy zkoumaná osoba musí volit mezi dvěma odpověďmi, může logicky dojít v konečném výsledku ke zkreslení.

K celkovému obrázku příliš nepřispívá skutečnost, že se v práci vyskytuje řada pravopisných a stylistických chyb, jakož i nepřesností (např. autorka zaměňuje autora Milana Nakonečného za Milana Nekonečného – str. 17, již zmiňované oktany a oktanty) a nedostatků co se týče formální stránky práce.

Citace obecně jsou z větší části v pořádku, pokud ale autorka doslovně cituje pasáže z příručky k dotazníku, je namístě uvedení uvozovek. Seznam použité literatury v závěru práce není řazen dle abecedy.

Oceňuji fakt, že se autorka nebála tak složitého a náročného tématu a v rámci své bakalářské práce jej uchopila velmi střízlivým způsobem, z práce je patrné velké nasazení a „poctivost“ autorky. Je proto škoda, že tato práce je v mnohém směru nedotažená, s řadou - dle mého názoru – zcela zbytečných chyb.

I přes uvedené připomínky práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení 2 -.

V Praze dne 7. března 2009

Mgr. Eva Richterová